

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Şeyh Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Cezai Şart (Ceza Koşulu) İle Taksitli Satış Hakkındaki Sorunun Cevabı

Aboudhia Taki'ye

Soru:

Satış bedelinin aylık taksitlerle ertelenmesinin belirlenmesi halinde, müşterinin taksiti zamanında ödeyememesi veya geciktirmesi durumunda taksit bedelinin artırıldığı cezai bir şartın konmasıyla satış sözleşmesi şeri olur mu?

Cevap:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekatuh

Satış vadeli olarak yapılacağı gibi aynı şekilde peşin veya taksitle de yapılır. Ancak müşterinin ödemekten aciz kalması nedeniyle fiyatın artırılması caiz değildir. Dahası zengin olduğu halde ödemeyip geciktiriyorsa o zaman devlet tarafından cezalandırılır. Yani Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şu kavlından dolayı onun aleyhine geciktirme davası açılır. Nitekim Ebu Davud Amr İbn-i Şerid'den, babasından, Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: **"Gücü olan kimse borcunu zamanında ödemezse onu teşhir etmek ve cezalandırmak helal olur."** "Leyye", yani geciktirirse demektir. "El-vêcidi", yani ödemeye gücü olan kimse demektir. "Yahillu ırdahû", yani ona sen geciktiren birisin denilmesi ve ona sert konuşulması helal olur demektir. "ukûbetehû" ise açıktır...

Şayet zor durumda olmasından dolayı ödeyemiyorsa, kolaylık zamanına kadar mühlet verilir. Zira Subhanehu şöyle buyurmuştur: **"Şayet (borçlu kimse) zor durumdaysa (elinin genişleyeceği) kolaylık zamanına kadar (ona) mühlet verin."** [Bakara-280] Yani ödeme yapabilmesi için mühlet verilir demektir...

Binaenaleyh satış ister peşin isterse taksitle olsun, her iki taraf için bağlayıcı olur ve ödemeye güç yetirilememesinden dolayı fiyat artırılmaz. Aksi taktirde faiz olur. Bu faiz türü, cahiliye döneminde yaygındı. Şâfi'den şöyle dediği rivayet edilmiştir: "Cahiliye faizlerinden biri de, bir adamın bir adama borcu olması ve borcun kapatılması şeklindeydi. Nitekim alacaklı, (borcu olan kişiye) şöyle derdi: Ya (borcunu) ödersin ya da artırırsın. Şayet borcu geciktirirse onun üstüne ekleme yapar öyle geciktirirdi."

Sonuç olarak, başlangıçta üzerinde anlaşılan fiyat her iki taraf için de bağlayıcıdır. Dolayısıyla zamanında ödenmediğinden dolayı fiyatın artırılması veya fiyatın artırılmasıyla birlikte başka bir zamana ertelenmesi caiz değildir.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 27 Recebu'l Ferd 1434

M. 06 Haziran 2013

Cevaba, emirin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3354/>